No. 110. ANNO 1850. ARNHEMSCHE COURANT. Zaturdag 8 Junij.

Moeten de Provinciale Staten en de gemeenteraden ontbonden kunnen worden?

—

De vraag der ontbindbaarheid, bij de laatste voordragt van het ontwerp van provinciale wet ter sprake gekomen, kan op tweederlei wijze behandeld worden: als eene quaestie *juris constituti* en als eene quaestie *juris constituendi*. Men kan vragen: is de ontbindbaarheid grondwettig mogelijk? en: is, zoo de grondwet de ontbindbaarheid niet toelaat, dit eene leemte in onze constitutie?

Wij gelooven, dat de grondwet de ontbindbaarheid der Provinciale Staten, zoowel als die der gemeente-raden niet gedoogt. Het regt tot ontbinding schijnt ons zoozeer tot de constitutive beginselen te behooren en zoozeer in het wezen der vertegenwoordiging in te grijpen, dat het alleen in de grondwet te huis behoort en, zoo het daarin niet wordt aangetroffen, door de gewone dagelijksche wetgeving niet kan gegeven en, naarmate het wisselend inzigt, weder ontnomen worden. In deze meening worden wij bevestigd door de grondwet zelve, die de ontbindbaarheid van de Tweede Kamer tot een *grondwettig* beginsel verhief. *Qui dicit de uno*, *negat de altero*, zou men hier kunnen zeggen, en waar de grondwet ten opzigte der landsvertegenwoordiging een beginsel uitdrukkelijk vaststelt, dat zij, ten opzigte der provinciale- en gemeente-vertegenwoordiging niet vaststelt, schijnt men wel te mogen aannemen, dat zij hetzelfde beginsel hier *niet* wilde aannemen. Dit argument echter daargelaten, gelooven wij, dat de volgende overweging, het opnemen van de ontbindbaarheid in de gewone wet geheel onmogelijk maakt: Het beginsel van de ontbindbaarheid is in natuur en wezen volkomen hetzelfde, hetzij men het toepasse op de landsvertegenwoordiging, op de provinciale vertegenwoordiging of op de gemeente-vertegenwoordiging. Door nu de ontbindbaarheid der landsvertegenwoordiging te verheffen tot een *grondwettig* beginsel en dus zijne al of niet aanneming onafhankelijk te stellen van den wil des gewonen wetgevers en te onttrekken aan het gebied der dagelijksche wetgeving, heeft de grondwetgever tevens dat beginsel in zijne toepassing op de provinciale en gemeente-vertegenwoordiging, boven het bereik van den gewonen wetgever geplaatst. Dezelfde reden waarom de al of niet ontbindbaarheid van de Tweede Kamer niet mogt overgelaten worden aan de wisselvallige bepalingen eener kieswet, geldt ook, om de al of niet ontbindbaarheid der provinciale en gemeente-vertegenwoordiging niet over te laten aan de wisselvallige bepalingen eener provinciale en gemeente-wet. Bij gelijke regeling kan niet hetzelfde beginsel bij de landsvertegenwoordiging grondbeginsel en bij de provinciale- en gemeente-vertegenwoordiging een beginsel van ondergeschikte natuur zijn.

Is het ontbreken van het grondwettig voorschrift der ontbindbaarheid, ook voor de provinciale- en gemeente-vertegenwoordiging eene leemte in onze constitutie?

Wij gelooven, neen. Wij gelooven, dat zoodra men de betrekking tusschen de landsregering en de landsvertegenwoordiging vergelijkt met de betrekking tusschen de landsregering en de provinciale en gemeente-vertegenwoordigingen, er eene zeer natuurlijke reden bestaat, waarom de ontbindbaarheid ginds *wel* en hier *niet* gevorderd wordt.

De landsregering en de landsvertegenwoordiging zijn de twee deelen die te zamen de centrale wetgevende magt uitmaken. Rijst er tusschen die twee deelen een verschil van meening, dat door gemeen overleg niet uit den weg is te ruimen, dan schiet slechts ééne uitkomst over: het beroep op de natie, van welke èn de regering èn de vertegenwoordiging de gevolmagtigden zijn. De natie alléén *kan* hier het geschil uitmaken en die uitspraak is niets anders dan dat, in het speciaal geval aan hare beslechting onderworpen, de natie zelve onmiddellijk over een punt, de natie betreffende uitspraak doet.

De betrekking tusschen de landsregering met de provinciale en gemeente-vertegenwoordigingen is zoo eenvoudig niet. De landsregering is hier niet alleen *mederegerende* magt, maar voor een groot deel *contrôlerende* en *toezigt houdende* magt. Verschil van inzigt nu, tusschen de provinciale en de gemeente-vertegenwoordiging met de landsregering, over de uitoefening van dat regt van *toezigt* en *contrôle*, kan door de provinciale en gemeente-kiezers niet beslecht worden, omdat een *onderdeel* der natie niet kan noch mag uitmaken, of de regering, van eene bevoegdheid die zij als de gevolmagtigde der *geheele* natie uitoefent, een goed of verkeerd gebruik heeft gemaakt. Deze praktijk zou daarenboven onvermijdelijk leiden tot de grootst mogelijke onzekerheid en strijdigheid van regt. Want zoodra, bij hetzelfde geschil, de kiezers van deze provincie of van deze gemeente, op het beroep eene andere uitspraak gaven dan de kiezers van gene provincie of van gene gemeente, zou men het zonderling schouwspel zien van eene regering die in sommige gedeelten van het land bevoegd was tot zekere magts-oefeningen, tot welke zij in andere gedeelten onbevoegd was; magts-oefeningen echter die, uit één en hetzelfde beginsel van landsregering voortvloeijende, voor het geheele land onveranderlijk dezelfde moeten zijn.

Een enkel voorbeeld zal, gelooven wij, onze meening duidelijk maken. Wij nemen het bekende Goudasche geschil. De regering zet den burgemeester der stad binnen 's tijds af. De gemeente-raad protesteert tegen die afzetting op grond van vermeenden strijd met het reglement op de zamenstelling en het bestuur der steden, weigert die afzetting te erkennen en onder den nieuw benoemden burgemeester zamen te komen. Stel, dat het aan de regering niet gelukt ware het geschil in der minne bij te leggen. Hoe kon zij hier ooit — gelijk door sommigen werd aan de hand gegeven — aan eene ontbinding denken? Het gold hier niet een particulier geschil tusschen de landsregering en de vertegenwoordiging van Gouda over de verdiensten van den burgemeester van Gouda, maar eene algemeene regerings-bevoegdheid: Is de landsregering bevoegd burgemeesters binnen 's tijds af te zetten? Zulk een geschil van competentie over een punt van algemeen bestuur kan door een gemeentelijk kies-collegie niet beoordeeld noch beslecht worden. Voor de kiezers zal de vraag altijd zóó luiden: Wilt gij den burgemeester houden of van hem af zijn? en naarmate de gevoelens of de sympathiën hierover in de onderscheidene gemeenten verschillen, zou men die vraag, in onderscheiden zin beantwoord zien, en eene *algemeene* regerings-bevoegdheid, naar mate der plaatsen, zien toekennen of ontnemen.

Op deze gronden rekenen wij — de quaestie der grondwettigheid daargelaten — het beginsel van de ontbindbaarheid der provinciale- en gemeente-vertegenwoordiging onaannemelijk. Men zou in allen gevalle wel moeten toezien, de ontbindbaarheid alléén toe te laten bij verschil van inzigt tusschen de provinciale regering met de provinciale vertegenwoordiging en tusschen de gemeente-regering met de gemeente-vertegenwoordiging, over uitsluitend huishoudelijk *provinciale* en *gemeentelijke* aangelegenheden. Overal daarentegen, waar het geschil eene *algemeene* regerings-bevoegdheid betreft, kan het beroep op het oordeel der provinciale en gemeentelijke kiezers niet worden toegelaten en moet men, naar eene andere, in het hoogste ressort uitspraak doende, magt omzien.

Buitenlandsche Berigten.

DUITSCHLAND.

Frankfort, *3 juni.* Naar men uit goede bronnen verneemt, is het ter kennis der Badensche regering gekomen, dat vele geheime aanhangers der jongste omwenteling zich weder met de hoop vleijen, eerlang een nieuwen opstand te zullen kunnen bewerkstelligen. Mededeelingen uit Londen laten dienaangaande geen twijfel bestaan. Het schijnt dat eenige der vroegere aanvoerders, en onder deze de beruchte *Struve*, zich heimelijk aan de grenzen ophouden. De hoop van weder nieuwe onlusten in Frankrijk te zien uitbarsten, en alsdan iets tegen Duitschland te kunnen ondernemen, had hen derwaarts gelokt. Niet zonder reden brengt men hiermede in verband de herhaalde brandstichtingen in Baden, die meestal plaats grijpen in lokaliteiten, waar men zich vroeger tegen de opstandelingen verzette. Zoo is b. v. in Durlach, dadelijk na het blusschen van den brand, een tweede uitgebroken, waarbij nogmaals 7 behuizingen een prooi der vlammen zijn geworden. Dientengevolge schijnt ook de Nassausche regering het aangekondigde groote volksfeest op den Neroberg, zoo veel mogelijk te willen verhinderen; zij heeft althans hieraan voorwaarden verbonden, waardoor het gansche plan wel in duigen zal vallen. Zoo verlangt zij onder anderen, dat al de vreemde turner- en zanggezelschappen, die hieraan wenschen deel te nemen, van hunne respective regeringen daartoe eene speciale autorisatie zullen toonen; wijders dat zij de namen en kwaliteiten der leden vooraf opgeven, enz.

— Den 1sten dezer zijn de beide Saksische Kamers voor eenen onbepaalden tijd ontbonden. Bij de stemming, die reeds sedert lang tusschen dezelve en de regering heerschte, liet zich niets anders verwachten. Het tijdstip is niet meer ver af, dat de Kamers slechts in naam in Duitschland zullen bestaan.

Frankfort, *4 juni.* Brieven uit Weenen maken als van eene opmerkelijke omstandigheid gewag, dat bij de processie van den sacramentsdag, zich in het gevolg van den Keizer vele Hongaarsche magnaten bevonden, en dat het Oostenrijksche ministerie zich meer en meer bereid toont, om de historische herinneringen van Hongarije te eerbiedigen. Evenwel zal de scheiding van Kroatie en Hongarije stellig doorgezet worden.

— Brieven uit Praag spreken van de weder uitbarsting der cholera aldaar. Van 19 tot 26 mei

werden 111 personen door die ziekte aangetast en den 28sten bezweken er 16 personen aan.

— De Wurtembergsche constituerende vergadering hield zich gisteren morgen met de Duitsche aangelegenheden bezig en wel met een rapport harer commissie, welke voorstelde dat de Kamer aan de regering zoude te kennen geven, dat zij elk verbond door deze met eenige andere Duitsche mogendheden, zonder hare toestemmig te sluiten, voor onwettig hield en zich zelve als alleen competent beschouwde om in deze te beslissen. Verder dat de Kamer bij het staats-geregtshof eene klagt zou indienen tegen den minister van Buitenlandsche Zaken, wegens schending der constitutie.

Toen men tot behandeling van deze aangelegenheid wilde overgaan, ontving de Kamer een koninklijk besluit, waarbij hare zittingen van 4 tot 26 juni verdaagd worden. Om nogtans deze zoo belangrijke aangelegenheid niet onafgedaan te laten, besloot de vergadering, daarover in eene avondzitting, welke ten 5 ure zoude geopend worden, te beraadslagen.

In die avondzitting waren 58 leden tegenwoordig, op het oogenblik, dat over de urgentie zoude gestemd worden. Volgens het reglement van orde, kan deze urgentie slechts met eene meerderheid van ¾ der leden worden aangenomen, zoodat in het gegeven geval 44 het vereischte aantal was. Door het terugtreden van twee leden der linkerzijde, de heeren *Seeger* en *Zimmermann*, die tegen stemden, werd dit cijfer niet bereikt, en verkreeg men tot resultaat, 42 vóór en 18 tegen, waarmede de urgentie, en als gevolg daarvan de aanklagte tegen den minister, verworpen was.

Berlijn, *4 juni* In Görlitz liep het gerucht, dat in de omstreken aldaar een observatie-korps zou worden bijeengetrokken.

— Van wege het ministerie van oorlog zijn 3 millioen beschikbaar gesteld voor de wapening en het in staat van oorlog brengen van vestingen aan de Oostenrijksche en Fransche grenzen.

— De *Schl. Ztg.* wil weten, dat de toerustingen van Pruisen haren grond hebben in bepaalde aanwijzingen, welke men had ontvangen over de oorlogzuchtige stemming van Oostenrijk, hetwelk er met allen ernst aan gedacht zou hebben, om zijne Duitsche politiek door het geweld der wapenen door te drijven.

— Van alle oorden ontvangt men berigten van den voortgang, welke met de toerustingen van Pruisen wordt gemaakt.

Keulen, *5 juni.* Frankfort was eergisteren avond weder het tooneel van bloedige onlusten. Reeds zondag was het te Bornheim tusschen Frankfortsche en Oostenrijksche troepen aan de eene en Pruisen aan de andere zijde, tot hevige vechtpartijen gekomen, welke niet dan met moeite bedwongen konden worden. Maandag avond werden deze twisten in het oostelijk gedeelte onzer stad op bloedige wijze voortgezet. Om 7 ure namelijk, en dus nog op klaar lichten dag, begon in de Allerheiligensteeg tusschen Pruisische en Frankforter soldaten een straatgevecht met blanke sabel, waarin, uithoofde der nabijheid van de beide kazernen, al spoedig een groot aantal strijders betrokken werd. Eerst na verloop van een uur eindigde de strijd, daar men van beide kanten, uithoofde van vermoeidheid, naar de kazernen moest terugtrekken. Vele militairen en ook eenige burgers zijn gevaarlijk gekwetst. Volgens de *Deutsche Zeitung* bedraagt hun getal 11 of 12, meest Pruisische militairen.

— Men verneemt dat de Keizer van Rusland heeft te kennen gegeven dat zijn wensch is, dat in Duitschland de vrede worde bewaard en dat hij een vijandelijken aanval op Pruisen geenszins goedkeuren zou. Ook moet de Prins *v. Schwarzenberg* verklaard hebben, dat een zoodanige aanval geenszins in de bedoeling lag der Oostenrijksche regering.

ENGELAND.

Londen, *4 juni.* In het Hoogerhuis deponeerde lord *Stanley* heden de volgende resolutie: »Dit huis, ofschoon erkennende dat het de pligt en het regt der regering was, aan de onderdanen van H. B. M die in den vreemde vertoeven, de volkomenste bescherming te verleenen, heeft echter uit de overgelegde documenten gezien dat geldelijke vorderingen van eene twijfelachtige regtmatigheid en van een overdreven cijfer, onlangs bij het Grieksche gouvernement zijn ingediend en dat men tot dwangmiddelen de toevlugt heeft genomen om daarvan de betaling te verkrijgen, welke maatregelen geschaad hebben aan onze vriendschapsbetrekkingen met het Grieksche gouvernement en onze betrekkingen met andere mogendheden hadden kunnen benadeelen.” Aanstaanden vrijdag zal het huis deze resolutie behandelen; thans ging het over tot de bediscussieering eener bill, strekkende om het arbeiden op Zondag meer krachtdadig te beletten.

In het Lagerhuis berigtte de heer *Feargus O'Connor*, dat hij op 18 dezer het huis zal uitnoodigen, de beginselen die in het volkscharter vervat zijn, te erkennen. De heer *Baillie* vroeg daarop aan den Secretaris van Staat voor de Binnenlandsche Zaken, waarom het Britsche gouvernement, dat van de Grieksche regering door dwangmaatregelen schadevergoeding voor in Griekenland wonende Engelsche onderdanen geëischt heeft, niet op dezelfde wijze heeft gehandeld om, in gelijke omstandigheden, van de regering der Vereenigde Staten satisfactie te vragen, voor in Amerika wonende Engelsche onderdanen. Voorts vroeg spreker aan denzelfden minister, of het waar is, dat de vertegenwoordigers van Rusland en Oostenrijk geprotesteerd hebben tegen de handelwijze van de Britsche regering, en of het waar is dat deze beide gouvernementen te kennen gegeven hebben, dat zij aan Engelsche onderdanen het verlof onthouden zullen om in hun land te vertoeven, tenzij zij afstand doen van hunne regten als Britsche onderdanen. Lord *Palmerston* antwoordde op de eerste interpellatie dat de voorvallen, die in Griekenland hadden plaats gevonden, geenerlei overeenkomst hebben met die in de Vereenigde Staten; dat het in omstandigheden van dezen aard, onmogelijk is, een vasten regel aan de hand te geven. Hij voegde er bij dat de regtbanken in de Vereenigde Staten over het algemeen meer geneigd waren om regt te laten wedervaren aan vreemdelingen, dan de regtbanken ergens elders ter wereld. Op de tweede vraag antwoordende, zeide lord *Palmerston* dat het volkomen waar is dat Oostenrijk en Rusland verklaard hebben, dat zij er niet in kunnen bewilligen eene scherpe grenslijn te trekken tusschen de onderdanen van een land en de vreemdelingen die er wonen. De heer *B. Cochrane* verlangde voorts te vernemen welken weg lord *Palmerston* ten aanzien van de intressen der Grieksche leening dacht in te slaan. Lord *Palmerston* gaf te kennen dat, vermits de Grieksche leening geguarandeerd was door drie mogendheden, hij het er voor hield, dat eene mogendheid te dien aanzien niets mogt doen zonder de beide anderen te raadplegen. Voorts werd een voorstel van den heer *French*, betrekkelijk de hulpverleening aan de armen in Ierland, en hetwelk strekte om die aan huis te doen bedeelen, verworpen. Het slot der zitting werd besteed aan onderwerpen van locaal belang.

— Bij het comité voor de groote tentoonstelling in 1851, zijn ingekomen 245 plans voor het gebouw der tentoonstelling. Een groot aantal dezer ontwerpen is merkwaardig; eenige zijn hoogschatbare kunststukken. Geen echter vereenigt in zich de vereischten en genoegzamen grond om aangenomen te worden. Naar aanleiding van al de plannen echter, heeft de commissie eene teekening doen vervaardigen, waarvan zij de uitvoering zal aanbesteden. Het comité eindigt zijn verslag aan de besturende commissie, met eene tweeledige lijst van de Engelsche en vreemde bouwkundigen, wier ontwerpen eene bijzondere vermelding verdienen. De eerste dezer lijsten bevat 70 namen van personen, die aanspraak hebben op eene gunstige en eervolle vermelding; de tweede lijst bevat slechts 18 namen, welke aanspraak hebben op eene nog grootere onderscheiding. Hierop kwamen slechts 3 Engelsche bouwkundigen voor, 13 Fransche, 1 Amsterdamsche en 1 van Weenen.

BELGIE.

Brussel, *5 juni.* Een wetsontwerp strekkende om het inkomen van den President der republiek, dat thans 600.000 francs bedraagt, tot drie millioen francs te verhoogen, is gisteren in de Fransche Wetgevende Vergadering aangeboden. De indruk dien deze aanbieding gemaakt heeft is niet gelukkig geweest en het is dan ook inderdaad een blijk van groote onhandigheid. Men kan niet ontkennen dat het tegenwoordig cijfer der civiele lijst van den President, onvoldoende is. Maar men had bezwaarlijk een minder geschikt oogenblik kunnen uitkiezen om de verhooging daarvan voor te stellen. Te regt of te onregte heeft men gedurende den geheelen loop der discussiën over de wet op de hervorming van het kiesregt, altijd gezegd dat de President daarvoor niet zeer gunstig gestemd was. Men verzekert dat zijne toestemming tot hare uitvaardiging hem niet dan na eenen langdurigen strijd is afgedwongen en men kan dus nagaan, tot hoevelerlei aanmerkingen het voorstel tot eene verhooging der civile lijst, den dag na de bekendmaking der wet op de hervorming van het kiesregt in den *Moniteur*, aanleiding kan geven.

Daarenboven is dit ongelukkig voorstel begonnen met eene nederlaag te ondergaan. Het ministerie verlangde dat het ontwerp zoude verzonden worden naar de commissie voor de supplementaire kredieten, maar de vergadering heeft met eene groote meerderheid, en op voorstel van een lid der Bergpartij, den heer *Pascal Duprat*, beslist dat hetzelve den gewonen weg moest volgen en aan het onderzoek in de afdeelingen onderworpen worden.

Ter vergoeding voor deze nederlaag heeft het ministerie in dezelfde zitting, ten opzigte van de wet op het zegel, getriomfeerd. Men weet dat de vergadering bij de vorige beraadslaging, overeenkomstig het voorstel der commissie en tegen dat der regering, de overdragt van renten aan een regt had onderworpen. Gisteren heeft het ministerie er op aangedrongen dat zij hierop terug komen en het voor de eerste maal aangenomen artikel zoude verwerpen. Zijne pogingen zijn niet te vergeefs geweest; met 326 tegen 302 stemmen werden deze conclusiën aangenomen.

Uit deze stemming mag men afleiden dat de vergadering ook wel op hare eerste stemming ten aanzien van de terugwerkende kracht der wet op de deportatie, zoude kunnen terugkomen, en haar aannemen na haar bij de eerste beraadslaging te hebben afgewezen. De regering zal ten minste groote moeite doen om dit doel te bereiken.

Men verzekert ook dat de wet op de maires veld blijft winnen en dat het plan tot overbrenging van den zetel der regering buiten Parijs, niet meer zoo onaannemelijk schijnt als men aanvankelijk geloofde.

Van eenen anderen kant wordt de legitimistische partij hoe langer zoo stoutmoediger en ontdekt zij hare batterijen geheel en al. Men kan dus eerlang eene geheel personeele oppositie tegen den President der republiek te gemoet zien.

Het geschil met Engeland is, naar men verzekert, geheel, hoewel nog niet officiëel ten einde gebragt; zoo zeer zelfs, zegt het *Bulletin de Paris*, dat de minister van Marine sedert eenige dagen last zoude hebben gegeven, de ligting van zeelieden, die in de aan zee gelegene arrondissementen met eenen zekeren haast begonnen was, niet voort te zetten. Hetzelfde *Bulletin* voegt er bij, dat er geene quaestie meer zoude zijn van vorderingen van Engeland aan de Napelsche regering, zoo zeer zoude die mogendheid er op uit zijn, om op dit oogenblik alles te vermijden, wat aanleiding zoude kunnen geven tot nieuwe verwikkelingen met Frankrijk.

Maar terwijl het *Bulletin* die verzekering geeft, meldt de *Times*, in een berigt uit Rome van 24 mei, dat de Engelsche consul op dit oogenblik bij de Pauselijke regering schadevergoeding eischt, voor verliezen door Engelsche onderdanen gedurende de Romeinsche overheersching geleden. Die gevorderde schadeloosstelling zoude 12,000 pond sterl. bedragen.

In eene Parijsche correspondentie wordt gezegd, dat de Pauselijke nuntius gisteren eene langdurige conferentie heeft gehad met den minister van Buitenlandsche Zaken, den heer *de la Hitte*, waarin hij hem zoude hebben kennis gegeven dat lord *Palmerston* aan de Romeinsche regering eene nota had doen toekomen, om genoegdoening te vragen voor de beleediging den heer *Ercole*, kanselier der Engelsche legatie aangedaan, bij wien men eene huiszoeking zoude hebben bewerkstelligd ten einde de correspondentie met *Mazzini* in beslag te nemen. Lord *Palmerston* zoude bedreigen met de blokkade van Ancona, indien men niet aan zijne vordering voldeed.

Wij deelen die verschillende berigten mede zonder voor de waarheid van een hunner in te staan en willen alleen doen opmerken, dat zij weinig overeenstemmen met die van het *Bulletin de Paris*.

De Sardinische Kamer van Afgevaardigden heeft in hare zitting van 29 mei, de nieuwe wet betreffende de belasting op het zegel, aangenomen. Bij een additioneel artikel, voorgesteld door den afgevaardigde *Ratazzi* en insgelijks met eene groote meerderheid aangenomen, wordt de duur van die wet op vier jaar bepaald.

In de avondzitting heeft de Kamer eindelijk het onderzoek der begrooting voor Buitenlandsche Zaken ten einde gebragt; zij werd aangenomen, alsmede eene orde van den dag, voorgesteld door den afgevaardigde *Pescatore* en strekkende om het ministerie uit te noodigen tot de tijdige aanbieding der begrooting voor 1851.

Het totale cijfer van de begrooting voor Buitenlandsche Zaken voor 1850, bedraagt 3,429,014 fr., waarvan 412,000 voor de centrale administratie, 871,000 fr. voor zendingen in het buitenland, 486,000 voor de consulaten en 1,614,000 voor de posterijen, waarvan de administratie, in de Sardinische staten, vereenigd is met die der Buitenlandsche Zaken.

De Koning en Koningin van Sardinië, werden den 1sten juni op het kasteel Moncalieri van hunne reis in Savoye terug verwacht. De Hertog en Hertogin van Genua zouden den volgenden dag te Turijn zijn.

FRANKRIJK.

Parijs, *4 juni.* De achttien gedetacheerde forten rondom Parijs, die met hunne kanonnen al de wegen en vaarten welke in de nabijheid der stad gelegen zijn, bestrijken, zijn met koorn, meel, gedroogde groenten en zout voor 6 maanden geprovianteerd en hebben elk eene bezetting van duizend man. Ieder heeft zijnen put, zijn oven, zijn mechanischen molen, zijn voorraad van hout en ammunitie. Eindelijk, elk is gemiddeld gewapend met 50 kanonnen, die gereed zijn om op de wallen gerigt te worden.

— De militairen waaruit het nieuwe bataillon mobile gendarmerie is zamengesteld, hebben geweren ontvangen voor kegelvormige kogels die duizend meters dragen. Niettegenstaande die militairen reeds gediend hebben, zullen zij te Vincennes in het schieten naar de schijf geoefend worden.

— Er zal eerlang een wetsontwerp door den minister van oorlog worden voorgedragen strekkende tot vaststelling van een pensioen voor de weduwe van den generaal *Barral*, die op zulk eene roemrijke wijze in Algerie gesneuveld is.

— Men schrijft uit Turijn den 31 mei aan het *Journal des Débats*: Het berigt door onderscheidene Italiaansche dagbladen medegedeeld nopens de inhechtenisneming van Mgr. *Varesini*, aartsbisschop van Sessari, in Sardinie, is een verzinsel. Het constitutioneele kabinet van Piëmont, sterk in zijn regt en vertrouwende op de hooge wijsheid van *Pius IX*, wil ten einde toe volharden in zijne gematigdheid en lankmoedigheid.

(*Langs buitengewonen weg.*)

Parijs, *5 juni*, *des avonds te 8 ure.* De President der Republiek heeft gisteren eene langdurige conferentie gehad met den heer *Drouin de Lhuys*, waarna hij hem nog naar St. Cloud, zijn zomerverblijf, medenam. Deze omstandigheid wordt beschouwd als eene versterking van het gerucht, dat de heer *Drouin de Lhuys* eerlang deel zal uitmaken van het ministerie. Daar deze wijziging echter, niet

wel anders mogelijk is dan door de aftreding van den minister van Oorlog, generaal *d'Hautpoul*, waartegen de legitimisten zich bepaald verzetten, zoo is zij voor 's hands nog onzeker, hoezeer zij ook door de Orleanisten en den generaal *Changarnier* gewenscht wordt.

— De *Moniteur* berigt, dat de President der Republiek zijne soirée's in het *Elysée national*, die telken donderdag plegen plaats te hebben, van morgen af staakt.

— De socialistische zamenzwering, die zich over geheel zuidelijk Frankrijk uitstrekte en te Beziers haar besturend middenpunt had, heeft aanleiding gegeven tot een geregtelijk onderzoek, hetwelk in vollen gang is. Aan het hoofd stonden vijf inwijdings-commissarissen (*commissaires initiateurs*), die het uitvoerend bewind daarstelden, de eeden afnamen en de huishoudelijke, alsmede de finantiëele zaken bezorgden. De bevelhebbers der cohorten heetten centurio's, de onderbevelhebbers decurio's. Ieder van laatstgenoemden moest zijne manschappen buskruid leveren, dat hij zelf bereid had. De vereeniging had 16 centurio's voor de stad alleen, dat 1776 leden uitmaakte. Zoodra de opstand zoude zijn uitgebroken, moest de landmilitie zich nog met de stedelijke militie vereenigen. De aanhangers der vereeniging in de omliggende dorpen, waren zeer talrijk. Het plan van aanval op de hoofdplaats van het departement was geheel uitgewerkt. Alle papieren der zaamgezworenen zijn in handen der justitie gevallen. Daaronder zoude de lijst van al de leden der vereeniging voorkomen. Het schijnt dat zij vertakkingen heeft over geheel Frankrijk. Te Draguignan, Toulon, Marseille, Montpellier, in één woord in het geheele zuidelijke gedeelte des lands, zijn sedert kort bijzondere maatregelen genomen tegen de gevreesde uitbarsting van een complot, dat, naar het schijnt, in verband stond met de ontdekkingen die te Beziers gedaan zijn.

— In de zitting der Wetgevende Vergadering van heden werd de wet op het zegel voor wissels enz. met 413 tegen 173 stemmen aangenomen.

— Laatste koers ter beurs van heden: 5% 93 fr. 90 c.; 3% 58 fr. 30 c.; Bankactiën 2262 fr. 50 c.; Noorder-Spoorweg-actiën 446 fr. 25 c.; Parijs-Straatsb.-Spoorweg-actiën 336 fr. 25 c.; Spanje 3% $33\frac{1}{8}$.

Madrid, 31 mei. 3% $32\frac{3}{8}$.

Binnenlandsche Berigten.

Amsterdam, 6 *juni*. In den avond van 5 juni, is te Alkmaar, bij het veranderen van eenen vloer in een glas-pakhuis, in den grond een aarden pot gevonden, inhoudende een gouden keten, wegende 15 Ned. lood, ringen, armbanden en een veertigtal gouden munten, waarschijnlijk uit de 16 of 17de eeuw.

— Er heeft zich voorleden jare te Rotterdam eene onder-afdeeling gevormd van de te Amsterdam gevestigde algemeene maatschappij van bouwkunst. — Reeds telt deze afdeeling een 80tal leden. — In eenige hoogstbelangrijke bijeenkomsten, welke onlangs gehouden zijn, zijn er vertoogen gelezen en demonstratiën gedaan over allerlei onderwerpen, de schoone kunsten betreffende, vooral met toepassing op de burgerlijke bouwkunst. De heeren *Rose*, *Dekker*, *van Dam*, *Metselaar*, *Kaas*, *J. A.* en *P. Scholten*, *R. H. van Someren* en anderen, droegen hiertoe belangrijk bij; terwijl het zich laat aanzien dat deze afdeeling tegen het volgend winter-saizoen eene belangrijke uitbreiding te gemoet gaat.

— Men verzekert, dat de langs de Maas liggende gebouwen der Marine te Rotterdam, niet alleen in stand zullen blijven, maar bovendien, volgens eene nieuwe organisatie, worden ingerigt tot den aanbouw en de reparatie van kleine oorlogs-vaartuigen, onder opzigt van eenen ingenieur. Het prachtig hôtel van den heer *Verhuëll*, zal bestemd blijven tot *pied à terre* en tijdelijk verblijf voor Z. M. den Koning en familie, bij het doen van togten met het koninklijk jagt langs de rivieren. Al het overige zal worden verhuurd of verkocht.

— Er zijn slechts 30 à 40 man mariniers meer overig in Rotterdam en deze staan op hun vertrek. Daarna zal er, volgens de loopende geruchten, circa 400 man infanterie in garnizoen komen. Hoe rustig deze welvarende en digt bevolkte stad ook bestendig was en steeds is, zoo acht men toch bij brand als anderzins nuttig en doelmatig, dat er behoorlijk garnizoen kome. Een gedeelte der Rijkslijnbaan zou met geene groote kosten tot eene uitmuntende kaserne kunnen ingerigt worden. (*Amst. Ct.*)

— De état-major van Zr. Ms. fregat *Prins Hendrik*, hetwelk met den 15den dezer in dienst gesteld wordt, bestaat uit den komm., den kapt. ter zee jhr. *H. A. van Karnebeek*, 1ste officieren de luits. ter zee 1ste kl. *J. C. Pieterse*, *H. A. Meijer* en *G. P. J. Mossel*; luits. ter zee 2de kl. *P. A. van Rees*, *D. L. Wolfson*, *J. F. E. von Weiler* en *J. N. Slegt*; offic. admin. 2de kl. *T. W. Wissel*; adj.-admin. *A. A. Gijsberti Hodenpijl*, en klerk *M. Wenzel*. (*Hand.*)

's Gravenhage, 5 *juni*. H. M. de Koningin-weduwe en Z. K. H. Prins *Hendrik* zijn heden middag met den spoortrein van 12¾ ure van Soestdijk, in deze residentie aangekomen en hebben onmiddellijk een bezoek bij HH. MM. den Koning en de Koningin afgelegd. H. M. de Koningin-weduwe zal, gedurende haar verblijf in deze residentie, het buitenverblijf *Buitenrust*, aan den Scheveningschen weg gelegen, betrekken.

— Z. M. heeft de heeren *E. graaf van Bylandt* en *C. G. Vinckhuysens* medicinae doctoren, die den overleden Prins in zijne ziekte hebben bijgestaan, benoemd tot ridders der orde van de Eikenkroon.

— Men verneemt, dat Z. M. den heer mr. *B. van Dorp*, thans directeur van politie te Rotterdam, van 1 juli aanstaande af *ad interim* heeft belast met de functiën van directeur van politie te 's Gravenhage.

— De gewone audientie van den minister van Binnenlandsche Zaken zal op zaturdag den 8sten dezer geen plaats hebben.

— Blijkens *het Weekblad van het Regt* heeft de Hooge Raad, Kamer van Strafzaken, bij arrest van 4 juli ll. beslist, dat bij de keur van de stad Nijmegen, van 21 november 1849, houdende verbod, om in gebouwen, erven of kelders, aan de rivier de Waal uitkomende, deuren of andere openingen, hetzij uit- of inwendig, daar te stellen als middel van gemeenschap met of toegang tot de stad — geen sprake is van eene ontzetting van eigendom, in strijd met art. 147 der grondwet, maar alleen van eene beperking van het gebruik van den eigendom, in het plaatselijk huishoudelijk belang der gemeente.

's Gravenhage, 6 *juni*. Men verneemt dat de teraarde bestelling van het stoffelijk overschot van wijlen Z. K. H. Prins *Maurits*, aanstaanden maandag zal plaats hebben.

Leyden, 6 *juni*. Wij zijn verzocht te melden dat het berigt, 't geen in sommige dagbladen van heden werd medegedeeld, alsof er op eene vergadering besloten ware, de feesten tot september uit te stellen, *geheel onwaar* is. Er is nog niets besloten; en zoo al de maskerade eenige dagen wierd uitgesteld, (hetgeen echter nog onzeker is) zal zij toch in den loop der volgende week plaats hebben. (*L. C.*)

Groningen, 3 *juni*. Rector en Senaat van de Hoogeschool alhier, gebruik makende van de bevoegdheid, welke de verordeningen op het hooger onderwijs hun geven, om aan mannen van uitstekende verdiensten den doctoralen titel, als blijk van achting, aan te bieden, hebben, op de daartoe door de respective faculteiten gedane voordragten, in hunne vergadering van den 24 ll., *honoris causa* benoemd:

Tot *Doctores Juris Romani et Hodierni*, de heeren *I. A. Nijhoff*, provinciale archivarius van Gelderland, te Arnhem; *J. Heemskerk*, *Bzn.*, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, te Amsterdam.

Tot *Doctor Chirurgiae*, den heer *W. Verschuir*, med. doct. te Groningen.

Tot *Matheseos magistri*, *Philosophiae naturalis Doctores*, de heeren: *G. Acker Stratingh*, med. doct. te Groningen; *F. A. W. Miquel*, med. doct. en hoogleeraar in de Botanie aan het Athenaeum Illustre te Amsterdam; *M. Dassen*, med. doctor te Hoogeveen; *H. van Blanken*, lector in de wis- en natuurkunde, te Zwolle.

Tot *Doctores Theologiae*, de heeren *H. F. T. Fockens*, predikant te Twijzel en Kooten; *P. Boeles*, predikant te Noorddijk; *A. Rutgers van der Loef*, predikant te Leiden.

Tot *Philophiae theoreticae Magistri*, *literarum humaniorum Doctores*, de heeren *A. Rutgers*, theol. doct., hoogleeraar in de Oostersche letterkunde te Leiden; *A de Jager*, schoolonderwijzer enz. te Rotterdam.

Bij gelegenheid van het feest der inwijding van het nieuw akademisch gebouw alhier, in de maand september aanstaande, zullen de doctorale diploma's aan voornoemde heeren plegtig worden uitgereikt. (*Gron. Ct*)

Zwolle, 3 *juni*. De concept-statuten en concessie-acte der *Overijsselsche Kanalisatie-Maatschappij* zijn aan de aandeelhouders uitgereikt; zij dragen bewijzen dat dezelve met zorg zijn bewerkt, en wij vertrouwen dat dezelve door geheel Overijssel met genoegen zullen ontvangen worden, en dat de concepten weinig aanmerkingen zullen ondergaan, wanneer dezelve ter beraadslaging aan de deelgenooten worden voorgelegd.

De loop van het Kanaal wordt bij de concept-concessie-acte als volgt omschreven:

a. Inrigting van de nieuwe en steenweteringen van af Zwolle tot boven den straatweg naar Raalte tot een kanaal, en het verder graven van een kanaal door Dalmsholte tot in de Regge, met het daarstellen der noodige sluizen, bruggen en een stuw in de Regge, voor eene opstuwing van 6 el boven A. P.

b. Het graven van een kanaal van de Regge naar Daarle en van daar naar de Vecht boven den Hardenberg, met sluizen, bruggen en eene stuw in de Vecht, voor eene opstuwing van 8.40 el boven A. P.

c. Het graven van een kanaal van Daarle naar Almelo, met het daarstellen der noodige schutsluis, bruggen en een valschut in de Almelosche Aa.

d. Het graven van een Kanaal uit het onder lr. *a* vermelde gedeelte van Dalmsholte naar Deventer, met het daarstellen van 1o. een gekoppelde schutsluis met rijzen kolk aan de haven te Deventer; 2o. eene doorvaart met beweegbare brug.

De bodemsbreedte der kanalen zal zijn 7,50 el, eene diepte van 1,60 el en eene sluiswijdte van 6 ellen (vroeger bepaald op 5.2 el).

De concessie wordt aangevraagd voor den tijd van 50 jaren. De tollen, op de kanalen te heffen, zullen nader met de hooge regering worden geregeld.

De hoofdtrekken der statuten zijn, dat de zetel der maatschappij wordt gevestigd te Zwolle. De reeds benoemde elf commissarissen benoemen uit hun midden eenen president, thesaurier en secretaris; aan de beide laatsten zullen belooningen en bureaux-kosten worden gedefrojeerd. De commissarissen alleen genieten reis- en verblijfkosten. Het tarief van tol zal, zoo veel de omstandigheden gelijk zijn, dat der Dedemsvaart ten grondslag hebben.

De raad, dat is, het uitvoerend bewind van commissarissen, maakt de reglementen en tarieven, regelt de onteigeningen, de plans tot in- en verkoopen en benoemt de ingenieurs. Tusschen 20 maart en 20 april van ieder jaar, te beginnen met 1852, zal er voor het eerst eene algemeene vergadering van deelgenooten gehouden worden, tot het aanhooren van verslag enz. De stemmen, voor het vervolg uit te brengen, zullen zijn: voor 1 en beneden 2 aandeelen 1 stem; voor 3 en beneden 10 aandeelen 2, voor 10 en beneden 25 aandeelen 3, voor 25 en beneden 50 aandeelen 4, voor 50 en beneden 80 aandeelen 5 en voor 80 aandeelen en daarboven 6 stemmen.

Er zal bij uitbreiding van de werken, meerder kapitaal worden vereischt, en in dat geval zullen de inschrijvers voor dit kanaal de preferentie genieten. In 1898 zal worden bepaald of de maatschappij zal blijven bestaan, al dan niet; jaarlijks zal op 31 december de rekening worden afgesloten. Van de winst zal 1,5 als reservekas, en 4,5 onder de gezamenlijke vennooten verdeeld worden. Het reservefonds zal ophouden, wanneer hetzelve tot een bedrag van *f* 100,000 zal zijn aangegroeid, en zullen de interesten van hetzelve worden gebragt ten voordeele der dividenden. Ingeval eenig jaar de bruto-ontvangsten beneden de som der behoeften mogten blijven, zal de winst- en verlies-rekening met dat verschil worden belast, tot zoo lang de verliezen van vroegere jaar of jaren, zijn gedekt geworden. (*Amst. C.*)

Nijmegen, 4 *juni*. Wij vernemen, dat de Wel-Edel Gestr. heer *P. C. G. Guyot*, lid der Provinciale Staten van Gelderland en van den raad dezer stad, een gedeelte van zijne verzameling van oudheden van Romeinschen oorsprong, in de omstreken dezer stad gevonden en door Zijn Ed. verzameld, der stad ten geschenke heeft aangeboden. Dit aanbod is door den gemeente-raad, in deszelfs vergadering van den 29sten mei jl., onder goedkeuring van hooger gezag, en met inachtneming der wettelijke voorschriften, aangenomen, waarvan door eene commissie aan Zijn Wel-Ed. Gestr., onder dankbetuiging voor het gedane geschenk, is kennis gegeven. Hierdoor zal dus voor onze stad eene verzameling van oudheden behouden blijven, aan welke des te meer waarde wordt gehecht, naardien de voorwerpen in deze omstreken zijn gevonden. De gemeente raad heeft reeds voorloopig bepaald, dat deze verzameling, onder de leiding van den edelen oudheidminnenden gever, in eene der zalen van het raadhuis zal geplaatst worden.

— Eenige dagen geleden stond voor de arrondissements-regtbank alhier teregt de heer *P. J. v. R.*, wonende te dezer stede, als beklaagd van zich te hebben schuldig gemaakt aan overtreding der wettelijke bepalingen omtrent de buitenlandsche loterijen, door in de maand januari en later gedurende den winter van het loopende jaar, te hebben gecollecteerd voor eene buitenlandsche loterij, genaamd *de Groot-Hertogelijke Badensche Staats Loterij-Geldleening*: aandeelen van die loterij van buitenlands te hebben ontvangen en hier te lande aan onderscheidene personen te hebben gedebiteerd. — Ll. zaturdag werd door bovengemelde regtbank in deze zaak uitspraak gedaan, en de beklaagde, overeenkomstig de conclusiën van het openbaar ministerie, ter zake voorschreven, schuldig verklaard aan overtreding van art 1, 2de lid, van het besluit van den 22sten juli 1814 (*Staatsblad* no. 86), en mitsdien veroordeeld tot betaling eener geldboete van *f*350; ½ ten behoeve van den algemeenen armen der gemeente Nijmegen en ½ ten behoeve van den Staat; voorts in de kosten van het regtsgeding.

Wij vernemen, dat door den veroordeelde een request om gratie aan Z. M. is ingeleverd. (*N. C.*)

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van woensdag, 5 *juni*.

In de zitting van heden heeft de Voorzitter mededeeling gedaan, van de volgende aan de Kamer gerigte missive van Z. M. den Koning. Dit stuk luidt aldus: »Mijne Heeren! Het heeft den Almagtige behaagd, in den namiddag van gisteren tot Zich te nemen Mijn teederbeminden tweeden zoon, *Willem*, *Frederik*, *Maurits*, *Alexander*, *Hendrik*, *Karel*, Prins der Nederlanden, nog geen zeven jaren bereikt hebbende.

»In hem werd een lief en veelbelovend kind aan het ouderlijk hart ontrukt, en door zijn afsterven werd aan geheel Mijn Huis eene smartelijke wonde geslagen.

»Doch het is Mijn pligt en Mijn streven in Gods wil eerbiedig te berusten. Hij sterke Mij en de Koningin, Mijne beminde Gemalin, in deze zware beproeving.

»Overtuigd van de hartelijke deelneming des Nederlandschen Volks, in de ramp welke Mij en Mijn

Huis heeft getroffen, voldoe Ik aan de inspraak van Mijn gemoed, door aan de vertegenwoordigers der natie in de eerste plaats kennis te geven van Mijnen diepen rouw.

»En hiermede, Mijne Heeren, beveel Ik U in Godes heilige bescherming.”

's Gravenhage, 5 juni 1850.

(get.) Willem.

De voorzitter zegt bij deze mededeeling hoofdzakelijk, dat zij de vergadering evenzeer als hem, zeker diep zal hebben getroffen. De jeugdige Prins, die een naam voerde, die met luister in de geschiedenis des Vaderlands vermeld is, en die groote verwachtingen deed koesteren, is gisteren namiddag onder de slagen van eene felle ziekte bezweken. Zwaar is deze ramp voor het Koninklijk Huis; diep de wonde, die daardoor aan de Koninklijke ouders is toegebragt. De natie, zoo innig gehecht aan het Koninklijk Stamhuis, gevoelt ten volle het treffende van dien slag, deelt in het diepe leed, dat het Koninklijk Huis is overkomen. Onze gedachten, zegt de voorzitter, vestigen zich heden bij het lijk van den ontslapen Prins. Het is heden moeijelijk onze gedachten op andere onderwerpen te bepalen. Voorzeker wenschen wij allen dezen dag te bestemmen tot deelneming aan den rouw, waarin het Koninklijk gezin verkeert. Ons blijft echter een pligt te vervullen. Het is een blijk te geven van het leed, dat ons mede vervult; ons hart leidt er ons toe, en alzoo zal ik overgaan tot de benoeming van eene commissie, om een adres op te stellen van rouwbeklag aan den Koning; tot dat einde verzoek ik de leden zich in de afdeelingen te begeven; het adres zal nog heden in de afdeelingen worden overwogen en in de Kamer vastgesteld.

De vergadering besluit dienovereenkomstig, en worden benoemd de heeren: *Verwey-Mejan*, *Engelen*, *v. Dam*, *v. Heemstra* en *Boreel*. (Ten 2 ure hervatting der zitting.)

Ten twee ure wordt de zitting hervat.

De commissie belast met het opstellen van een ontwerp van adres tot rouwbeklag aan den Koning, heeft een ontwerp ter tafel gebragt, dat onmiddellijk in de afdeelingen zal worden overwogen. Morgen ochtend ten 10 ure zal de commissie haar verslag uitbrengen en de beraadslagingen zullen onmiddellijk worden gehouden.

Na afloop der beraadslagingen zullen de discussiën over het ontwerp der kieswet worden voortgezet.

De zitting wordt tot morgen ochtend ten 10 ure gescheiden.

Zitting van donderdag, 6 juni 1850.

In deze zitting is door den Voorzitter kennis gegeven van de vaststelling van het ontwerp-adres van rouwbeklag aan Z. M. den Koning. Dat ontwerp luidt aldus:

Sire!

1. De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft met diepe smart van Uwe Majesteit mededeeling ontvangen van het overlijden van Uwen teederbeminden tweeden Zoon, *Willem Frederik Maurits Alexander Hendrik Karel*, Prins der Nederlanden.

2. Wij gevoelen het levendig, dat door het afsterven van dit geliefd en veelbelovend Kind, aan het onderhart eene wonde is toegebragt, die nimmer volkomen zal worden geheeld, en dat geheel Uw Koninklijk Huis door dit sterfgeval in rouw is gedompeld.

3. Sire, het lief en leed van het Koninklijk Geslacht is ook het onze, is dat van de Natie, die wij vertegenwoordigen. Ons hart dringt ons dan ook, bij zulk eene treffende ramp, innige deelneming uit te spreken in Uwe regtmatige droefenis en in die der zwaarbeproefde Moeder, onze geliefde Koningin.

4. Wij bidden God, dat Hij U, Sire, en Uwe geëerbiedigde Gemalin den eenigen troost schenke, die bij groote huisselijke rampen balsem kan gieten in het bloedende hart. Tevens smeken wij den Algoede, dat Hij U en Haar in het voorspoedig opwassen van Uwen eenig overgebleven Zoon en in de trouw en het welzijn eener Natie, sedert eeuwen zoo naauw aan Uw doorluchtig Stamhuis verknocht, eenigo vergoeding moge geven voor het thans geleden, onherstelbaar verlies.

Aan de orde gesteld, wordt hetzelve zonder beraadslaging en met algemeene stemmen (61) *aangenomen*. Het zal aan Z. M. worden aangeboden door de commissie, belast geweest met de opstelling (zijnde de heeren *Verwey-Mejan*, *Engelen*, *van Dam van Isselt*, *van Heemstra* en *Boreel*) waarbij nog gevoegd worden de heeren: *van Nispen van Sevenaar*, *van Naamen en van Doorn*, en zal de Voorzitter zich aan het hoofd dier commissie stellen.

Daarna worden de discussiën over de kieswet voortgezet.

Eerst heeft de heer *Zijlker* zich, bij wege van personeel feit, beklaagd over de wijze, waarop de heer *Groen* eergisteren zijn persoon en beginselen had aangerand, [illegible] de door hem geschreven brochure tot een [illegible] van bitteren spot had gemaakt. De heer *Groen* heeft daarop geantwoord en gezegd, dat hij niet [illegible] persoon, maar de theorie had aangevallen, [illegible] in de brochure getiteld: *Volkssouvereiniteit en Census.*

De [illegible] worden hervat.

De heer *Duymaer van Twist* vereenigt zich met de wet, behalve met de verdeeling van het rijk, zonder in-acht-neming der provinciale grenzen. Hij zal evenwel de wet aannemen, omdat het gevaar eener verwerping zoo veel zwaarder bij hem weegt.

De heer *Dommer van Poldersveldt* is voor de urgentie, omdat wij zoo spoedig mogelijk uit den provisionelen toestand moeten geraken. Hij komt echter met kracht op tegen het beginsel der verdeeling, zoo als die daar ligt. Hij hoopt dat dit gedeelte der wet veranderd zal worden bij amendement; hij zal elk amendement ondersteunen, hetwelk in den geest van verandering van dat systeem zal leiden.

De heer *van Dam van Isselt* komt mede op tegen de verdeeling, met wegneming der provinciale grenzen. Hij ontwikkelt de noodzakelijkheid van een goed geleiden provincialen geest, en schetst de gevaren, welke zijn te wachten uit de dooreenmenging van zoo vele verschillende bestanddeelen der bevolking, als hier plaats heeft. Spreker beantwoordt ook den heer *Groen*. Hij is een innig voorstander der constitutionele monarchie, en heeft een afschuw voor volks souvereiniteit; maar de tijden der regering bij de gratie Gods, zijn voorbij.

De heer *van Naamen* wenscht gaarne den onzekeren toestand, waarin men verkeert, te doen ophouden, doch kan zich met de voordragt niet vereenigen, omdat de census hem te laag toeschijnt, vooral met het oog, dat de helft daarvan toereikende wezen zal, om als kiezer voor het gemeente-bestuur op te treden.

De heer *Mutsaers* ontwikkelt in het breede zijne drie voornaamste bezwaren tegen deze wet, namelijk: 1o. de indeeling van het rijk met overschrijding der provinciale grenzen; 2o. het stelsel der groote districten; 3o. den census getoetst aan de vermoedelijke uitkomsten. Die bezwaren wegen bij hem zóó zeer, dat hij daarover niet kan heenstappen of zijne overtuiging ten offer brengen, aan een kunstmatigen oogenblikkelijken drang en spoed, ten einde de eenige weken vroeger eene kieswet te hebben. Hij *kan* die wet, wier beginselen hij zoo zeer af keurt, niet goedkeuren, omdat hij niet mag.

De heer *Schooneveld* zou zich over het algemeen met de wet zoo als ze daar ligt, wel kunnen vereenigen, behalve de wegneming der provinciale grenzen; hij vraagt evenwel eenige ophelderingen. Het uitstel der kieswet komt hem evenwel zwaarder voor dan zijn bezwaar; en, zonder zich nu al bepaald *voor* de wet te verklaren, gelooft hij meer geneigd te zijn tot aanneming dan tot verwerping.

De heer *Boxman* heeft mede groote bezwaren tegen het stelsel der wet; hij gelooft dat het theoretisch goed, maar praktisch tot vele ongelegenheden aanleiding zal geven. Hij zal gaarne verbeteringen bij amendement aannemen, maar in allen geval zich met de wet vereenigen, uit hoofde van den drang der omstandigheden en de noodzakelijkheid om uit den provisioneelen toestand te geraken.

De heer *van Voorst* motiveert de redenen, waarom hij aan het ontwerp zijne goedkeurende stem zal hechten; ook hij heeft en deelt vele der door anderen geopperde bedenkingen, maar de noodzakelijkheid om eindelijk uit den provisionelen toestand te geraken, zal hem over dien bezwaren doen heenstappen. Hij wenscht dat de wet met groote meerderheid worde aangenomen.

Voortzetting der discussiën morgen ochtend te 11 ure.

Advertentiën.

Getrouwd:

O. C. A. van LIDTH de JEUDE,
en
C. A. van ECK.

Arnhem, den 6den Junij 1850.

Heden beviel voorspoedig van een Zoon Vrouwe *HENRIETTE LUDEN*, hartelijk geliefde Echtgenoot van

Mr. *ANTH. LUDEN*, Jr.

den Huize Sterrenberg,
bij Arnhem, 6 Junij 1850.

Eenige kennisgeving.

---

† † † De WEILANDEN onder *Rheden* en *Velp*, waarvan de Inzet op den 5den Junij, ten huize van Mej. de Wed. *FLORISSEN*, te *Arnhem*, heeft plaats gehad, zijn met de hoogen gebragt:

a. De UITERWAARDSWEIDE, *de groote Muggeheerd* op het *Rhederlaag* op . . *f* 16,644

b. De WEIDE *de Geer*, in het *Velperbroek* op . . . . *f* 1501

De toeslag is bepaald op Woensdag 19 Junij 1850, des avonds te 6 ure, ten huize van den Kastelein *A. JAS*, vroeger Mej. *FLORISSEN*, aan den Steenstraat te *Arnhem*; terwijl inmiddels nadere inlichtingen gevraagd en hoogen kunnen gesteld worden, ten Kantore van Mr. *TÄAIJ*, Notaris te *Arnhem*.

Provincie Gelderland.

UIT DE HAND TE KOOP: Een allervrolijkst gelegen, voor weinige jaren uit den grond nieuw opgebouwd HEEREN-HUIS, waarin acht zoo BOVEN- als BENEDEN-KAMERS, Behangen en Gestukadoord, met SCHOORSTEENEN met Marmeren Mantels voorzien, KEUKEN, KELDER, benevens alles wat tot eene fatsoenlijke en gemakkelijke Woning, voor Zomer en Winter wordt vereischt, mitsgaders STAL, KOETSHUIS en spacieuse, op de Engelsche wijze met fijne Vruchtboomen en Heesters aangelegde TUIN, alles watervrij, gelegen aan den Straatweg, tien minuten gaans buiten de stad *Zutphen*. Informatiën zijn te bekomen bij den Heer *W. J. THIEME*, Boekhandelaar te *Zutphen*. Brieven *franco* onder de letters A. B.

BAD-HOTEL HET ZWIJNSHOOFD,

te Arnhem.

Gedurende de Zomermaanden worden in de BAD-INRIGTING, behoorende bij dit Hôtel, dagelijks toegediend, *gewone en medicinale baden*, *douches*, *Russische dampbaden*, enz.

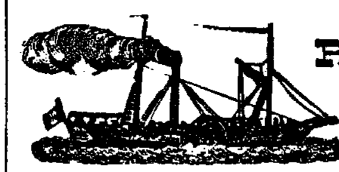
Abonnement voor 20 gewone Baden, *f* 12.

DE ROB

B. LAFFECTEUR,

welke alleen geauthoriseerd is, geneest radikaal en in weinig tijds, de Dauwworm (Dartres), de Kliergezwellen, de Pijnen, de Bloedvloed, Rheumatismus Syphilis, Jicht, onlangs afgekomene Afvloed, of welke tegen den Kopahu en de inspuitingen hardnekkig blijven; zoo ook de nieuwe en verouderde Syphilitische ziekten en welke aan het kwik, de Salseparille en het Jodure van Potassium wederstaan.

Prospectus gratis. Prijs: acht en een halve frank. — Te bekomen bij de voorname Apothekers.

RIJN- EN IJSSEL-STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

Van *Amsterdam* naar *Kampen*, DAGELIJKS, 's Morgens te 6 ure.

Van *Kampen* naar *Amsterdam*, DAGELIJKS, 's Namiddags te $1\frac{1}{2}$ ure.

Van *Amsterdam* naar *Deventer* en *Zutphen*, DIRECT Maandags, Woensdags, Donderdags en Zaturdags, 's Morgens te 6 ure.

Van *Zutphen* naar *Deventer* en *Amsterdam*, DIRECT Zondags, Dingsdags, Donderdags en Vrijdags, 's Morgens circa 8 ure, te *Amsterdam* in correspondentie met den laatste Spoortrein naar *Haarlem*, *Leiden*, *'s Hage* en *Rotterdam*.

Van *Kampen* naar *Arnhem* en *Keulen*, Zondags, Dingsdags en Donderdags, 's Morgens te 6 ure.

Van *Arnhem* naar *Dusseldorf* en *Keulen*, Zondags, Dingsdags en Donderdags, 's Avonds circa 8 ure.

Van *Arnhem* naar *Zutphen*, *Deventer*, *Zwolle* en *Kampen*, Maandags, Woensdags en Zaturdags des voormiddags precies te 11 ure.

Burgerlijke stand.

Tiel:

Van 28 mei tot en met 4 juni.

Gehuwd: J. P. Reuser met A. Walbeek, weduwe van C. de Weijer.

Bevallen: G. Pieterson, Z. — W. de Hoog, geb. Hoenderse, Z. — E. van Ham, geb. van Orsouw, Z. J. Spillenaar, geb. Lambreschts, Z.

Overleden: C. de Koning, 44 j. — H. J. Andernach, 73 j. — A. M. van Baars, 5 j.

Wageningen:

Van 27 mei tot en met 3 juni.

Gehuwd: Geene.

Bevallen: L. Silfhout, geb. Stuivenberg, D.

Overleden: Geene.

Marktprijzen.

Tiel, 3 Junij.

Er was een matige aanvoer van granen. De *Tarwe* werd ruim tot de vorige prijzen verkocht: — *Rogge* 10 cts lager; *Boonen* en *Garst* in een doen; *Haver*, 10 cts lager. — *Tarwe* van *f* 5,75, *f* 6,75 tot *f* 7,75; puike *Ristarwe* tot *f* 8,00; *Rogge* van *f* 4,30, *f* 4,50 tot *f* 5,00; *Boonen* van *f* 4,30, *f* 4,60 tot *f* 4,85; *Garst* van *f* 3,50 tot *f* 4,00. *Haver* van *f* 2,00, *f* 2,40 tot *f* 2,65.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 7 juni 1 El 8 Palm 5 Duim; gew. 0 D. gev. 1 D.

De prijs dezer courant is f 5 in de drie maanden. Afzonderlijke nommers 10 cents. Advertentiën van één tot vijf regels f1,00 en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 25 centen zegelregt voor elke plaatsing.

Te Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekdrukker.